

Sprekers

Kader Abdolah

is het pseudoniem van de Perzisch-Nederlandse schrijver Hossein Sadjadi Ghaemmaghami Farahani, die in 1985 vluchtte uit Iran en op uitnodiging van de Verenigde Naties als politiek vluchteling naar Nederland kwam. Kader Abdolah maakte zich de Nederlandse taal eigen met behulp van onder meer de kinderboeken van Annie M.G. Schmidt en Nederlandstalige poëzie. In 2007 werd Abdolah's roman *Het huis van de moskee* verkozen tot het op één na beste Nederlandse boek (na *De ontdekking van de hemel* van Harry Mulisch). In oktober 2016 verscheen Abdolah's laatste roman: *Salam Europa*.

Titel lezing 13 mei: *Salam België*

In zijn lezing neemt Kader Abdolah ons met grote stappen mee door de Europese gebeurtenissen van de afgelopen 150 jaar. Alles gebaseerd op immigratie, literatuur, taal, verbinding en de problematieken van onze tijd.

Paulien Cornelisse

schrijft en maakt theater. Zij oogstte veel lof voor haar drie theatervoorstellingen *Dagbraken*, *Hallo Aarde* en *Maar Ondertussen*. Met haar boeken over taal bereikte Paulien Cornelisse een groot publiek. Ze kreeg in 2013 een platina boek voor *TIZMEMD* (500.000 exemplaren verkocht). In 2016 verscheen haar fictiedebuut: *De verwarde cavia*, over een hypochondrische cavia die op kantoor werkt. Paulien schrijft een wekelijkse column in nrc.next en NRC en organiseert sinds 2008 samen met Micha Wertheim *Echt Gebeurd*, middagen waarop mensen hun echt gebeurde verhalen vertellen.

Op 13 mei treedt Paulien Cornelisse op als ceremoniemeester en gespreksleider

Stephan Enter

is schrijver. Hij debuteerde in 1999 met de verhalenbundel *Winterhanden*, waarmee hij meteen op de shortlist van de Libris Literatuurprijs terechtkwam. Met de roman *Grip* (2011) brak Enter door bij het grote publiek. Het boek werd bekroond met de lezersprijs van de Gouden Boekenuil en de F. Bordewijk-prijs, en was genomineerd voor de AKO Literatuurprijs. Ook zijn laatste roman *Compassie* oogstte veel lof bij publiek en recensenten, en werd genomineerd voor zowel de Fintro Literatuurprijs (voorheen de Gouden Uil) als de ECI-literatuurprijs (voorheen AKO Literatuurprijs). Het werk van Stephan Enter is vertaald in verschillende talen.

Christiane Kuby

is vertaler vanuit het Nederlands naar haar moedertaal Duits. In 1970 kwam ze in Nederland wonen, waar zij in Amsterdam Romanistiek en Germanistiek ging studeren. Zij schrijft artikelen voor diverse literaire tijdschriften en publicaties op het gebied van vertalen, en vertaalt werk van onder anderen Kader Abdolah, Jeroen Brouwers, Helga Ruebsamen en Stephan Enter. In 2015 ontving zij de Martinus Nijhoff Vertaalprijs voor haar complete oeuvre.

Op 13 mei spreken Christiane Kuby en 'haar' auteur Stephan Enter over hun samenwerking en werkwijze schrijver/vertaler.

Jan Kuitenbrouwer

is journalist, schrijver en presentator. Hij schrijft artikelen en columns in verschillende tijdschriften en kranten. Kuitenbrouwer verwierf in 1987 instant-bekendheid met zijn boek *Turbotaal, van socio-babble tot yuppie-speak*. Hierna verschenen van zijn hand nog meer boeken over modern taalgebruik. In 2010 publiceerde hij *De woorden van Wilders en hoe ze werken*, waarin Kuitenbrouwer op verschillende niveaus het taalgebruik en de retoriek van Geert Wilders en de PVV analyseert. Het boek werd aangehaald in een van de pleidooien in het proces tegen Wilders. Sinds 2009 leidt Jan Kuitenbrouwer een bureau voor taal- en communicatieadvies, genaamd 'De Taalkliniek', waarvan het motto is: 'Het is niet wat jij zegt, maar wat zij horen.'

Titel lezing 13 mei: *Lost in translation*
over vertaalbaarheid en onvertaalbare woorden

Sijbolt Noorda

is theoloog en bestuurder. Noorda studeerde theologie in Amsterdam, Utrecht en New York. In 1989 promoveerde hij op een proefschrift over de geschiedenis en de uitleg van de passage over het bezoek van Jezus aan zijn geboortestad Nazareth (Lucas 4:16-30). In 1998 werd Noorda voorzitter van het College van Bestuur van de Universiteit van Amsterdam. Bij zijn afscheid van de universiteit in 2007 kreeg hij door burgemeester Job Cohen de zilveren medaille van de stad uitgereikt. Van 2006 – 2015 was Sijbolt Noorda voorzitter van de Vereniging van Universiteiten VSNU. Noorda doceert aan de Universiteit van Amsterdam culturele geschiedenis van religie en Bijbel.

Titel lezing 13 mei: *Het is ook nooit goed!*
De Bijbel wordt steeds opnieuw vertaald, met telkens weer gemengde (vaak heftige) reacties. Hoe komt dat?

Marjoleine de Vos

is dichtster, en redacteur kunst bij NRC Handelsblad. Zij schrijft over kunst, literatuur en koken en heeft een tweewekelijkse column op de opiniepagina. In 2000 verscheen haar eerste poëziebundel *Zeehond graag*, in 2003 gevolgd door *Kat van sneeuw* en in 2008 *Het waait*. *Zeehond graag* werd genomineerd voor de VSB Poëzieprijs.

Titel lezing 13 mei: *In het Nederlands kent 'hoop' geen meervoud*

De al te vaak geciteerde verzuchting van Robert Frost: "Poetry is what gets lost in translation", lijkt soms maar al te waar. Wie zou *Über alle Gipfeln ist Ruh* ooit een groot gedicht hebben gevonden als hij of zij alleen maar de vertaling kende - hoe goed, misschien zelfs briljant, die vertaling ook was? Nou ja, zo keihard hoeft de waarheid nu ook weer niet te zijn. Er zijn bovendien meer moeilijkheden dan alleen die verdwijnende poëzie.

Roel Willems

is psycholoog en doet onderzoek naar literair lezen. In zijn onderzoek gebruikt hij (neuro)wetenschappelijke methoden om beter inzicht te krijgen in wat mensen zich voorstellen tijdens het lezen van literaire teksten en hoe dit van invloed is op hun waardering. Willems is verbonden aan de Radboud Universiteit en kreeg in 2015 een NWO-Vidi-beurs voor zijn onderzoeksplan.

Titel lezing 13 mei: *Het meertalige brein*

Hoe houdt ons brein de verschillende talen die we kennen uit elkaar? En hoe creëren we de belevingswereld van een verhaal in ons hoofd? Willems onderzoekt in zijn lezing of de huidige neurowetenschappen iets toe kunnen voegen aan onze kennis van de literaire lezer. Is de literaire ervaring zo individueel dat ze zich aan zinvolle neurowetenschappelijke bestudering onttrekt, of is er een vruchtbare combinatie mogelijk tussen literatuurwetenschap en hersenonderzoek?

Juryleden

Jury Engels-Nederlands

Rob van Essen

is schrijver en recensent Engelstalige literatuur voor NRC

Cees Koster (juryvoorzitter)

is docent Vertaalwetenschap en Vertalen Engels aan de Universiteit Utrecht

Maria Postema

is literair vertaler

Jury Frans-Nederlands

Maarten Asscher (juryvoorzitter)

is schrijver, en directeur van Athenaeum Boekhandel

Margot Dijkgraaf

is recensent Franstalige literatuur voor NRC

Guus Luijters

is schrijver en dichter

Jury Duits-Nederlands

Christoph Buchwald

is uitgever, schrijver en vertaler

Wil Hansen (juryvoorzitter)

is literair vertaler

Michel Krielaars

is schrijver en chef Boeken NRC

Jury Spaans-Nederlands

Hub Hermans (juryvoorzitter)

is hoogleraar Moderne Spaanse letterkunde en cultuurkunde

Diego Puls

vertaalt fictie, poëzie en non-fictie uit het Nederlands naar het Spaans

Lázaro Tejedor

is een Spaanse gitarist en singer-songwriter

Jury Scholieren

Erik Bindervoet

is schrijver, vertaler en beeldend kunstenaar

Robbert-Jan Henkes (juryvoorzitter)

is schrijver en vertaler

Spinvis

is componist en tekstdichter